

POLISI PENILAIAN AKADEMIK PELAJAR UiTM

Edisi 2 2015

Editor Penasihat
Azni Zain Ahmed

Ketua Editor
Roziah Mohd Janor

Editor
Ahmad Mazli Muhammad
Rozzana Mohd Said
Sharipah Ruzaina Syed Aris

Rekabentuk & Fotografi
Mohd Jamil Mat Isa
National Design Center (NDC), FSSR

Percetakan
Unit Percetakan
Universiti Teknologi MARA

Diterbitkan oleh
Unit Hal Ehwal Kurikulum
Bahagian Hal Ehwal Akademik
Aras 20 Menara 2
Kompleks Kejuruteraan
Universiti Teknologi MARA
40450 Shah Alam Selangor
Telefon: +603 55211645/55443487
Faksimili: +603 55442820

Kandungan

Kandungan
Senarai Singkatan
Senarai Istilah

1.0	PENGENALAN	»8
1.1	Tujuan Polisi	»8
1.2	Skop Polisi	»8
1.3	Prinsip Asas Penilaian	»9
2.0	PENILAIAN AKADEMIK PELAJAR	»9
2.1	Tujuan Penilaian	»9
2.2	Kaedah Penilaian	»9
2.3	Keperluan Pembangunan Penilaian	»10
2.4	Semakan Berkala Penilaian Pelajar	»11
2.5	Polisi Hakcipta hasil kerja / penilaian pelajar	»11
3.0	PEMBANGUNAN JADUAL SPESIFIKASI UJIAN (JSU) / JADUAL SPESIFIKASI UJIAN AKHIR (JSUP) / JADUAL SPESIFIKASI UJIAN BERTERUSAN (JSUB) / JADUAL SPESIFIKASI PROJEK (JSP), PEMBINAAN ITEM UJIAN / PEPERIKSAAN DAN PELAKSANAAN PENILAIAN BERTERUSAN / PEPERIKSAAN AKHIR	»11
3.1	Pembangunan Jadual Spesifikasi Ujian (JSU) / Jadual Spesifikasi Ujian Akhir (JSUP) / Jadual Spesifikasi Ujian Berterusan (JSUB) / Jadual Spesifikasi Projek / Produk (JSP)	»11
3.2	Pembinaan Item dan Set Soalan	»12
3.3	Pelaksanaan Penilaian Berterusan / Peperiksaan Akhir	»12
3.4	Pelaksanaan Penilaian Akhir	»13
4.0	PEMARKAHAN, PENGREDAN, KEMASUKAN MARKAH & GRED, VALIDASI DAN PEMAKLUMAN & PENYELARASAN	»14
4.1	Pemarkahan	»14
4.2	Pengredan	»15

4.3	Kemasukan Markah dan Validasi	»15
4.4	Pemakluman dan Penyelarasan	»16
5.0	KESELAMATAN DAN KERAHSIAAN PENILAIAN AKADEMIK PELAJAR	»16
6.0	KETIDAKPATUHAN POLISI PENILAIAN AKADEMIK PELAJAR UiTM	» 17
Bahan Rujukan		»18
Sekalung Budi dan Penghargaan		»20

Senarai Singkatan

PTJ	Pusat Tanggungjawab
MQA	Agensi Kelayakan Malaysia
KPM	Kementerian Pendidikan Malaysia
JSU	Jadual Spesifikasi Ujian
JSUB	Jadual Spesifikasi Ujian Berterusan
JSUP	Jadual Spesifikasi Ujian Akhir
JSP	Jadual Spesifikasi Projek / Produk
JAF	Jawatankuasa Akademik Fakulti
MPU	Majlis Peperiksaan Universiti
MPS	Majlis Pengajian Siswazah
MKU	Majlis Kurikulum Universiti
UiTM	Universiti Teknologi MARA
ACIS	Academy of Contemporary Islamic Studies yang dahulunya dikenali sebagai CITU (Centre of Islamic Thought and Understanding)

Senarai Istilah

Closed-ended item

Item penilaian yang memerlukan pelajar untuk memilih jawapan betul atau menulis jawapan pendek yang betul.

Competency-based

Penilaian berlandaskan kemahiran yang diperlukan dalam bidang tertentu seperti pergigian. Ia memenuhi kehendak hasil pembelajaran sesuatu kursus atau program.

Criterion-based

Penilaian yang berlandaskan kriteria yang telah dikenal pasti dan sejajar dengan hasil pembelajaran kursus.

Domain Afektif

Tahap Taksonomi Afektif merangkumi 5 aras: menerima, memberi maklum balas, menilai, menyusun dan menghayati.

Domain Kognitif

Tahap Taksonomi Kognitif merangkumi 6 aras: pengetahuan, pemahaman, aplikasi, analisis, sintesis dan penilaian.

Domain Psikomotor

Tahap Taksonomi Psikomotor merangkumi 7 aras: persepsi, set, respons terpimpin, mekanisme, respons ketara kompleks, adaptasi, dan rekacipta / lakukan tulen.

Learning feedback

Maklumbalas pembelajaran semasa penilaian formatif atau sumatif. Ia bertujuan untuk penambahbaikan pembelajaran.

Master copy

Salinan pertama kertas soalan peperiksaan akhir yang dicetak dari kertas soalan asal bagi tujuan percetakan berskala besar.

Moderasi

Aktiviti semakan penilaian akademik pelajar untuk memastikan bahawapenilaian telah dibuat mengikut prinsip asas penilaian.

Open-ended item

Item penilaian yang memerlukan pelajar untuk memberi jawapan bertulis dalam bentuk esei pendek atau panjang.

Standard program

Dokumen rujukan mengikut bidang yang dikeluarkan oleh MQA bagi tujuan membangun dan menyemak sesuatu kurikulum.

Polisi Penilaian Akademik Pelajar UiTM

1.0 PENGENALAN

Polisi Penilaian Akademik Pelajar UiTM ialah dokumen yang menjadi asas dalam mengurus, mentadbir dan melaksana hal ehwal penilaian akademik pelajar UiTM yang mengikuti program UiTM (termasuk pelajar Kolej Kolej Bersekutu).

Program yang tertakluk kepada standard program MQA dan badan profesional hendaklah mengikuti prinsip, objektif dan kriteria penilaian dalam perkara penilaian pelajar standard program.

1.1 Tujuan Polisi

Polisi ini bertujuan untuk memastikan keutuhan dalam hal pembangunan, pengurusan, pentadbiran dan pelaksanaan penilaian akademik pelajar yang merangkumi:

- 1.1.1** perancangan pembangunan JSU / JSUP / JSUB / JSP
- 1.1.2** pembinaan item penilaian
- 1.1.3** pentadbiran aktiviti penilaian
- 1.1.4** pengurusan pemarkahan dan pengredan
- 1.1.5** penyelarasan keputusan penilaian, serta
- 1.1.6** keselamatan dan kerahsiaan.

1.2 Skop Polisi

Polisi ini diguna pakai untuk mengurus, mentadbir dan melaksana hal ehwal penilaian akademik pelajar UiTM di peringkat Pra-Diploma, Asasi, Diploma, Sarjana Muda dan Pascasiswazah, mengikut bidang pengajian dalam keduadua penilaian berterusan dan peperiksaan akhir masing-masing.

1.3 Prinsip Asas Penilaian

Pengurusan, pentadbiran dan pelaksanaan penilaian akademik pembangunan pelajar adalah berteraskan kepada empat (4) prinsip iaitu kesahan (*validity*), kebolehpercayaan (*reliability*), kesaksamaan (*fairness*) dan ketekalan (*consistency*) menerusi mekanisme amalan terbaik.

2.0 PENILAIAN AKADEMIK PELAJAR

Penilaian ialah ukuran terhadap pencapaian pelajar sama ada dalam bentuk bertulis, kerja-kerja makmal, bengkel, studio, medan, projek, latihan ilmiah, latihan amali, latihan industri, praktikum, klinikal dan sebagainya (Glosari Istilah Peperiksaan dan Penilaian Pelajar UiTM, 2013).

2.1 Tujuan Penilaian

Tujuan penilaian akademik pelajar ialah:

- 2.1.1 memberi ruang kepada pelajar menerima maklumbalas pembelajaran (*learning feedback*).
- 2.1.2 menentukan tahap penguasaan pengetahuan dan kemahiran pelajar menggunakan *criterion-referenced* atau *competency-based*.
- 2.1.3 menentukan tahap pencapaian individu pelajar berbanding dengan hasil pembelajaran.
- 2.1.4 menentukan kebolehan seseorang pelajar berdasarkan kemahiran domain kognitif / afektif / psikomotor yang dinilai atau mana-mana taksonomi yang diguna pakai.
- 2.1.5 mengenalpasti tahap kesukaran item-item sesuatu penilaian.

2.2 Kaedah Penilaian

Kaedah penilaian akademik pelajar UiTM merangkumi:

- 2.2.1 Penilaian Formatif (*Assessment for Learning*)
Penilaian formatif dijalankan secara formal

atau tidak formal bagi mengukur kemajuan atau penguasaan pelajar terhadap sesuatu pembelajaran. Markah penilaian formatif tidak menyumbang kepada gred akhir pelajar tetapi berfungsi sebagai maklumbalas penambahbaikan pembelajaran pelajar.

2.2.2 Penilaian Sumatif (*Assessment of Learning*)

Penilaian sumatif dijalankan pada akhir sesuatu tempoh pengajaran (topik / unit / mingguan / bulanan / semester / bahagian / *clinical posting*). Penilaian berterusan dan peperiksaan akhir adalah penilaian sumatif. Markahnya menyumbang kepada gred akhir pelajar. Penilaian sumatif juga merangkumi projek akhir / disertasi / tesis.

Peratusan pemberat bagi semua penilaian sumatif mesti dijelaskan dengan terperinci di dalam dokumen maklumat kursus.

Jika sesuatu kursus mempunyai komponen Peperiksaan Akhir, peratusan peperiksaan akhir itu tidak boleh melebihi 70% daripada jumlah peratusan keseluruhan penilaian.

2.3 Keperluan Pembangunan Penilaian

Penilaian akademik pelajar mestilah:

- 2.3.1 dibangun sesuai dengan kurikulum dan sejarar dengan hasil pembelajaran serta standard program.
- 2.3.2 dibangun menggunakan Bahasa Inggeris kecuali kursus yang telah diluluskan oleh Senat.
- 2.3.3 mengambil kira sensitiviti agama, budaya, kefahaman politik, kaum, gender, status sosio-ekonomi dan kekinian maklumat.

2.3.4 mengambilkira keperluan pelajar kelainan upaya.

2.4 Semakan berkala penilaian pelajar

2.4.1 Semakan penilaian pelajar mesti dijalankan secara berkala berdasarkan kepada standard yang ditetapkan dalam garis panduan COPPA/COPPIA.

2.5 Polisi hakcipta hasil kerja / penilaian pelajar

2.5.1 Hasil penilaian pelajar menjadi hakmilik universiti tetapi hakcipta adalah kekal menjadi milik pelajar / graduan. Setiap rujukan kepada hasil hakcipta mesti diikuti dengan penghargaan kepada UiTM.

2.5.2 Kerjasama akademik yang melibatkan penilaian pelajar adalah digalakkan. Walau bagaimanapun ia hendaklah berlandaskan kepada arahan / garispanduan / pekeliling / peraturan universiti.

3.0 PEMBANGUNAN JADUAL SPESIFIKASI UJIAN (JSU)/ JADUAL SPESIFIKASI UJIAN AKHIR (JSUP) / JADUAL SPESIFIKASI UJIAN BERTERUSAN (JSUB) / JADUAL SPESIFIKASI PROJEK (JSP), PEMBINAAN ITEM UJIAN / PEPERIKSAAN AKHIR DAN PELAKSANAAN PENILAIAN BERTERUSAN / PEPERIKSAAN AKHIR

3.1 Pembangunan Jadual Spesifikasi Ujian (JSU) / Jadual Spesifikasi Ujian Akhir (JSUP) / Jadual Spesifikasi Ujian Berterusan (JSUB) / Jadual Spesifikasi Projek / Produk (JSP)

3.1.1 PTJ fakulti / kampus mesti merancang dan membangun JSU/JSUP/JSUB/JSP bagi memastikan kualiti penilaian pembelajaran pelajar.

3.1.2 PTJ fakulti / kampus mesti mematuhi JSU/JSUP/ JSUB/ JSP untuk memastikan kesetaraan dan kualiti item penilaian akademik pelajar.

3.1.3 PTJ fakulti / kampus mesti mengambilkira keperluan standard program mengenai penilaian akademik pelajar yang berkaitan dengan hasil pembelajaran kursus.

3.2 Pembinaan Item dan Set Soalan

- 3.2.1 Item / set soalan peperiksaan akhir sesuatu kursus mesti dibina berdasarkan aras kemahiran domain kognitif dan aras kesukaran berpandukan JSU yang **telah diluluskan**.
- 3.2.2 Item / soalan penilaian pelajar bagi kursus yang mempunyai penilaian berterusan atau tiada peperiksaan akhir mesti dibina berdasarkan aras kemahiran domain kognitif, psikomotor dan afektif serta aras kesukaran berpandukan JSUB, JSUP, JSUB atau JSP yang telah diluluskan.
- 3.2.3 Kualiti item / set soalan peperiksaan akhir sesuatu kursus mesti disemak oleh jawatankuasa semakan (*vetting committee*) yang dilantik.
- 3.2.4 **Kualiti item / set soalan penilaian berterusan sesuatu kursus mesti disemak oleh jawatankuasa semakan (vetting committee) yang dilantik.**

3.3 Pelaksanaan Penilaian Berterusan / Peperiksaan Akhir

Pelaksanaan Penilaian merangkumi penilaian berterusan dan peperiksaan akhir:

- 3.3.1 Pelaksanaan penilaian berterusan
- 3.3.1.1 Semua aktiviti penilaian berterusan mesti dilaksana dan berakhir sebelum minggu ulangkaji.
- 3.3.1.2 Item / **soalan** penilaian berterusan mesti dijawab menggunakan Bahasa Inggeris kecuali kursus **yang telah diluluskan oleh Senat**.

- 3.3.1.3 Disertasi / tesis di peringkat pasca siswazah mesti ditulis di dalam Bahasa Inggeris kecuali dengan ***kelulusan*** Senat.
- 3.3.1.4 PTJ fakulti / kampus mesti memastikan mekanisme verifikasi penerimaan tugas penilaian berterusan pelajar diadakan.
- 3.3.1.5 Semua item / ***soalan*** penilaian berterusan ***mesti*** disemak dan diberi markah.
- 3.3.1.6 Tindakan tatatertib ***akan*** diambil ke atas pelajar yang didapati melakukan ketidakjujuran akademik dalam tugas yang diserahkan bagi tujuan pemarkahan dan penggredan penilaian berterusan / projek / disertasi / tesis.

3.4 Pelaksanaan peperiksaan akhir

Pelaksanaan peperiksaan akhir mestilah mengikut Peraturan Akademik dan Manual Pengurusan Peperiksaan UiTM.

- 3.4.1 Bagi kursus yang ditawarkan di pelbagai pusat peperiksaan di mana ia dijadualkan pada waktu yang berlainan, set-set soalan peperiksaan akhir mestilah:
  - 3.4.1.1 disediakan mengikut bilangan lokasi/zon.
  - 3.4.1.2 dijamin kesetaraan aras kemahiran domain kognitif dan aras kesukaran / kompleksitinya sama walaupun item-itemnya berbeza.
- 3.4.2 Semua pelajar diwajibkan menduduki peperiksaan akhir bagi kursus yang mempunyai peperiksaan akhir.
- 3.4.3 Item / soalan penilaian peperiksaan akhir mesti dijawab menggunakan Bahasa Inggeris kecuali dengan kelulusan Senat.

- 3.4.4 Ketua pengawas peperiksaan boleh mengambil tindakan yang sewajarnya jika pelajar didapati melanggar mana-mana peraturan peperiksaan akhir.
- 4.0 PEMARKAHAN, PENGREDAN, KEMASUKAN MARKAH DAN GRED, VALIDASI DAN PENYELARASAN**
- 4.1 Pemarkahan**
- Semua penilaian akademik pelajar mesti diberi markah mengikut kaedah penilaian yang ditetapkan.
- 4.1.1 Pencapaian penilaian berterusan **mesti** dimaklumkan kepada pelajar untuk tujuan penambahbaikan prestasi.
- 4.1.1.1 Markah penilaian berterusan mesti dimaklumkan kepada pelajar kecuali
- 4.1.1.1.1kursus yang bergred lulus / gagal.
  - 4.1.1.1.2bahagian akhir penilaian bagi kursus yang mempunyai 100% penilaian berterusan.
  - 4.1.1.1.3kursus yang mempunyai hanya satu (1) penilaian akhir.
- 4.1.1.2 Bagi kursus yang mempunyai peperiksaan akhir, semua pemarkahan penilaian berterusan dimaklumkan kepada pelajar selewat-lewatnya seminggu sebelum tarikh peperiksaan akhir kursus berkenaan kecuali kursus yang melibatkan projek akhir / disertasi / tesis.
- 4.1.2 Pemarkahan untuk peperiksaan akhir**
- 4.1.2.1 Penilaian peperiksaan akhir / profesional bertulis mesti mematuhi perkara berikut:
- 4.1.2.1.1 Bagi penilaian peperiksaan yang berbentuk khusus (**closed-ended items**), skema jawapan dan markah perlu disediakan.

- 4.1.2.1.2 Bagi penilaian peperiksaan yang berbentuk terbuka (***open-ended items***), cadangan jawapan dan rubriks perlu disediakan.
- 4.1.2.2 Bagi penilaian yang melibatkan pemerhatian, rubrik pemarkahan mesti disediakan.
- 4.1.2.3 PTJ fakulti / kampus mesti menentukan mekanisme bersesuaian bagi moderasi pemarkahan skrip jawapan peperiksaan akhir / profesional.
- 4.1.2.4 Sekiranya terdapat perbezaan markah yang ketara di antara penilai semasa proses moderasi, tindakan penyelarasan dan pembetulan mesti dilaksanakan segera.

4.2 Pengredan

- 4.2.1 Item yang disemak perlu dijumlahahkan mengikut ketetapan peratus agihan penilaian akademik pelajar seperti tersebut dalam maklumat kursus serta diberi gred berdasarkan sistem piawaian skala gred yang terdapat dalam buku peraturan akademik UiTM dan garispanduan penilaian akademik pelajar.
- 4.2.2 PTJ fakulti / kampus mesti memastikan pembetulan projek / disertasi / tesis diserahkan dalam tempoh yang ditetapkan untuk tujuan pengredan.

4.3 Kemasukan Markah dan Validasi

Kemasukan markah dan validasi markah penilaian berterusan / peperiksaan akhir dan gred mesti dibuat mengikut prosedur yang sedia ada iaitu sama ada secara manual atau berbantuan sistem komputer.

4.4 Pemakluman dan Penyelarasan

- 4.4.1 Keputusan pencapaian penilaian pelajar **mestilah** dimaklumkan kepada pelajar selepas keputusan dibentang dan diperakarkan oleh Majlis Peperiksaan Universiti (MPU) atau apa-apa nama yang akan digunakan untuk jawatankuasa berkenaan.
- Keputusan peperiksaan profesional*** di Fakulti Perubatan dan Fakulti Pergigian dimaklumkan selepas JAF.
- 4.4.2 Pelajar boleh membuat rayuan penyemakan semula bagi peperiksaan akhir / profesional (program perubatan dan pergigian sahaja) / penilaian akhir (program pascasiswazah) ***bertulis*** mengikut prosedur sedia ada.
- 4.4.3 Semua keputusan semak semula, pembetulan atau pengemaskinian mesti disahkan dalam mesyuarat rayuan semak semula di MPU.

5.0 KESELAMATAN DAN KERAHSIAAN PENILAIAN AKADEMIK PELAJAR

- 5.1 Semua urusan merancang, membangun, mentadbir, mengurus dan menyelaras penilaian akademik pelajar yang merangkumi
- 5.1.1 *Item / soalan penilaian*
- 5.1.2 *Set soalan*
- 5.1.3 *Salinan utama set soalan (Master Copy)*
- 5.1.4 *Sistem bank item*
- 5.1.5 *Skrip jawapan*
- 5.1.6 *Skema dan model jawapan, dan*
- 5.1.7 *Sistem pemarkahan*
hendaklah sentiasa dijamin keselamatan dan kerahsiaannya oleh PTJ yang dipertanggungjawabkan.
- 5.2 PTJ mestilah menjamin keselamatan pelajar semasa menjalankan aktiviti penilaian akademik

- yang melibatkan risiko tinggi.
- 5.3 Set soalan yang telah dihasilkan / dijana mestilah dijamin keselamatan dan kerahsiaannya.
- 5.4 Staf UiTM yang terlibat dalam pengurusan, pembangunan, pentadbiran dan pelaksanaan peperiksaan akhir serta mempunyai pertalian persaudaraan dengan mana-mana pelajar mestilah membuat pengisytiharan pada setiap awal semester.

6.0 KETIDAKPATUHAN POLISI PENILAIAN AKADEMIK PELAJAR UiTM

Senat, melalui MPU atau MPS serta melalui saluran Jawatankuasa Audit Kualiti UiTM boleh membuat teguran ke atas PTJ yang tidak mematuhi polisi penilaian akademik pelajar UiTM dalam proses audit kualiti berkaitan penilaian pelajar untuk tujuan penambahbaikan. PTJ berkenaan perlu membuat laporan dan cadangan tindakan segera berkaitan ketidakpatuhan tersebut melalui mana-mana mesyuarat MPU/MPS.

Bahan Rujukan

Code of Practice for Programme Accreditation (COPPA). (2008). Malaysian Qualifications Agency (MQA).

Garis Panduan Kesetaraan Kualiti Penilaian Pelajar UiTM Edisi 2. (2012). Unit Hal Ehwal Kurikulum (UHEK) BHEA. Shah Alam: Unit Percetakan UiTM.

Glosari Istilah Peperiksaan dan Penilaian Pelajar UiTM. (2013). Bahagian Peperiksaan. Shah Alam: BHEA.

Guidelines To Good Practices: Assessment Of Students. (2012). MQA.

Kurikulum Akademik UiTM. (2013). UHEK, BHEA.

Pekeliling-pekeliling Akademik UiTM.

Peraturan Akademik Pascasiswazah UiTM. (2012). Shah Alam: BHEA.

Peraturan Akademik UiTM. (2013). Shah Alam: BHEA.

Peraturan Peperiksaan Akhir. (2012). Bahagian Peperiksaan UiTM, BHEA.

Understanding Plagiarism: A Guidebook for Lecturers. (2012). inQKA, BHEA. Shah Alam: Unit Percetakan UiTM.

Avoiding Plagiarism: A Guidbook for Students. (2012). inQKA, BHEA. Shah Alam: Unit Percetakan UiTM.

Sekalung Budi Serta Penghargaan

Unit Hal Ehwal Kurikulum (UHEK), Bahagian Hal Ehwal Akademik (BHEA) ingin merakamkan sekalung budi serta penghargaan kepada pihak yang menyumbang secara langsung dan tidak langsung dalam pencetusan ide, penyediaan serta penerbitan dokumen Polisi Penilaian Akademik Pelajar UiTM Edisi Pertama 2014.

Keikhlasan dan kemurnian hati tuan/puan dalam merealisasikan polisi ini amat dihargai. Semoga inisiatif ini dapat memantapkan penilaian akademik pelajar di UiTM.

Pemilik Polisi

Unit Hal Ehwal Kurikulum (UHEK),
Bahagian Hal Ehwal Akademik (BHEA)
Universiti Teknologi MARA (UiTM)

Pelaksanaan Polisi

Januari 2015

Semakan Polisi

Januari 2017

Kelulusan Polisi

Senat, Lembaga Pengarah Universiti (LPU)

Dokumen yang diguna pakai bersama polisi
Dokumen Agensi Kelayakan Malaysia (MQA),
Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM),
Perintah Am, Kurikulum Akademik UiTM,
Standard Program, Peraturan, Pekeliling
dan Garispanduan yang berkaitan dengan
penilaian akademik pelajar UiTM.